

Alles is gesloten, alleen de natuur is open

Een bezoekje aan de natuur is in de coronacrisis een nationale hobby geworden. Uit de enorme toeloop naar de landgoederen en natuurgebieden blijkt hoe nodig deze zijn. Maar de natuur heeft het door de drukte steeds moeilijker. Grondbeheerders hebben er hun handen vol aan, maar zien ook kansen.

Auteur: Minou van Dillen

“Wij zijn een NSW-landgoed en ons doel is al vanaf de oprichting om de natuur toegankelijk te laten zijn”, zegt Sander Haken van landgoed Den Treek-Henschoten in Leusden. “Ook op ons landgoed is er een enorme toeloop van het publiek. Mensen zoeken een uitloop, nu ze aan huis gebonden zijn en er geen andere mogelijkheden voor ontspanning meer zijn.”

Naast de vaste groep bezoekers, komen er nu ook veel andere mensen. “Wandelaars die voorheen in de stad een rondje liepen, komen nu naar het bos. Ook jongeren zoeken in de natuur een plek om onbespied te chillen”, zegt woordvoerder Marcel van Dun van Staatsbosbeheer.

Loslopende honden

Nieuwe bezoekers zijn vaak onbekend met de regels, constateert Henrick van Asch van Wijck van landgoed Prattenburg in Rhenen. “Ik kom bijvoorbeeld vóór zonsopgang mensen tegen en veel mensen met loslopende honden.”

Ook volgens Gerben Visser van het IJssellandschap in Olst zijn de aantallen honden die niet aan de lijn gehouden worden een groot probleem voor de natuur. Weidevogels en reeën worden verstoord. “Voor ons landgoed staat de natuur en het behoud van natuurwaarden bovenaan de prioriteitenlijst”, vertelt Henrick van Asch van Wijck. “Bij het IJssellandschap hebben we een Europese verplichting om een aantal doelsoorten

in stand te houden.”, zegt Gerben Visser. “Maar omdat veel mensen rustgebieden niet respecteren en door de loslopende honden, komen die doelen in de knel.”

Korte lontjes

“Het is een teken van onze tijd dat mensen zich slecht laten aanspreken op het afwijken van onze regels”, zegt Haken. Mensen begrijpen onze regels wel, maar stellen hun eigen belangen hoger dan het natuurbelang. “Die broedvogel of dat ree zie je niet, de hond wil lekker los, en daar kiest men dan voor”, volgens Van Dun.

De boa's hebben er hun handen vol aan en worden daarbij met de verruwing van de maatschappij geconfronteerd. Henrick van Asch van Wijck: “Mensen laten zich niet alleen door de boa slecht corrigeren en verbaliseren, ook de sociale controle wordt steeds minder. Onze vrijwilligers en reguliere bezoekers spreken mensen steeds minder graag aan op de regels, want ze hebben geen behoefte aan een grote mond.”

Gevaarlijk parkeren

“Wij vragen bezoekers om vooral in de eigen woonomgeving te gaan wandelen en de auto thuis te laten”, zegt Van Dun. Maar de parkeerplaatsen bij de natuurgebieden zijn overvol, vooral in de weekenden en tijdens de feestdagen. Bovendien parkeren bezoekers hun auto op gevaarlijke plaatsen in de berm. “Voor ons is dat aanleiding geweest om plannen te maken voor het herstruc-

Eigenaren kunnen groepen wandelaars weigeren Foto: Henrick van van Asch van Wijck en Minou van Dillen

tureren van de parkeervoorzieningen.”, geeft Haken aan. “Wij zouden daar graag medewerking van de gemeente voor krijgen.”

Veel afval

Ook de aloude regel ‘Laat niet als dank voor het aangenaam verpozen, de schil-

“Mensen laten zich (...) door de boa slecht corrigeren en verbaliseren”

Wandelaars en de NSW

Op 1 januari is de nieuwe beleidsregel voor NSW-openstelling van kracht. Deze openstelling betreft nog steeds louter wandelaars, maar de definitie daarvan is aangescherpt. De FPG heeft zich daar de afgelopen jaren sterk voor ingespannen.

Er is in de nieuwe beleidsregel duidelijk onderscheid tussen de individuele wandelaar en groepen. De grondbeheerder hoeft geen toestemming meer te vragen voor het weigeren van groepen wandelaars die schade kunnen toebrengen aan flora en fauna. Bovendien kan de grondbeheerder groepen wandelaars weigeren die overlastgevend gedrag vertonen. Verder mag aan groepjes hardlopers in georganiseerd verband, de toegang tot het landgoed ontzegd worden.

In het kader van SNL kunnen terreineigenaren een openstellingsbijdrage voor toezicht ontvangen met een toezichtbijdrage van 17,39 euro per hectare. Ondanks landelijke afspraken keren de provincies Overijssel, Limburg, Friesland, Groningen en Drenthe deze toezichtbijdrage nog niet uit. FPG en de terreinbeherende organisaties trekken gezamenlijk op om dit te veranderen. Ook maken ze zich gezamenlijk hard voor meer overheidsbudget voor groene boa's en betere afstemming met politie en justitie.

len en de dozen...', wordt volop overtreden. Overal liggen mondkapjes en de afvaldumpingen zijn toegenomen. Men is blijklaar in de coronacrisis flink aan het klussen geslagen en de rijen bij de milieustraat waren te lang.

In waterrijke gebieden, zoals de Biesbosch en in de uiterwaarden bij Deventer, werden vooral in de warme zomer grote hoeveelheden feest-, barbecue- en picknickafval gevonden. Aan de grondbeheerder de schone taak om het afval voor eigen rekening op te ruimen.

Ook kansen

Grondbeheerders verwachten niet dat het aantal bezoekers na de coronacrisis weer zal dalen tot het niveau van voor de crisis. Dat heeft mogelijk ook positieve kanten. Haken: "Onze mountainbikeroute is na de opening in april 2020 heel goed van start gegaan. Juist door de coronacrisis zijn er veel vignetten verkocht". Van Dun: "Wij hebben een hele goede zomer gehad met de natuurcampings en de verhuur van huisjes". Mensen hebben ontdekt hoe mooi

Nederland is. Zo ontstaan er kansen voor meer economische dragers. Zowel bij Den Treek-Henschoten als bij het IJssellandschap wordt nagedacht over ruimtelijke zonering. Bezoekers kunnen dan bijvoorbeeld een abonnement aanschaffen voor betaald parkeren en voor een losloopveld voor honden. Wel is er meer planologische ruimte voor horeca-pachters nodig, stelt Haken: "Daarvoor zouden we graag meer begrip en medewerking vanuit de gemeente willen krijgen. Want in tegenstelling tot wat de gemiddelde bezoeker denkt, is de natuur niet gratis".

Drs. M.R.B. van Dillen MBA is redacteur van De Landeigenaar